आधानमन्त्रे शिरःशब्दतात्पर्य्यं दर्शयति। "घर्म्मः शिर इति गार्हपत्यमादधाति। सशीर्षाणमेवैनमाधत्ते [३] उपैनमुत्तरो यज्ञो नमति" इति। अग्नेः शिरःसहितत्वे सति न्यूनत्वाभावादुत्तरो दर्शपूर्णमासमेमादिरेनं प्राप्नोति॥

सम्प्रियशब्दतात्पर्य्यं दर्शयति। "रुद्रो वा एषः। यदग्निः। स आधीयमान ईश्वरो यजमानस्य पशून् हिꣳसितोः। सम्प्रियः पशुभिर्भुवदित्याह। पशुभिरेवैनꣳ सम्प्रियं करोति। पशूनामहिꣳसायै" इति। आधीयमानस्याग्नेः क्रूरत्वेन पशून् हिंसितुं समर्थत्वादहिंसार्थं पशुभिः सह सम्प्रीतिं मन्त्रेण करोति॥

यच्छेति पदस्याशीरर्थं दर्शयति। "छर्दिस्तोकाय तनयाय यच्छेत्याह। आशिषमेवैतामाशास्ते" इति॥

प्राणशब्दस्य तात्पर्य्यं दर्शयति। "वातः प्राण इत्यन्वाहार्य्यपचनम् [४] सप्राणमेवैनमाधत्ते" इति॥

खदितंपितुंशब्दयोस्तात्पर्य्यं दर्शयति। "खदितं तोकाय तनयाय पितुं पचेत्याह। अन्नमेवास्मै खदयति" इति॥

प्राचीं प्रेहीति पदद्वयस्य तात्पर्य्यं दर्शयति। "प्राचीमनु प्रदिशं प्रेहि विद्वानित्याह। विभक्तिरेवैनयोः सा। अथो नानावीर्य्यावेवैनौ कुरुते" इति। येयं प्राच्यां दिशि गतिरयमेव "एनयोः" आहवनीयगार्हपत्ययोर्विभागः। अपि च विभागे सति पूर्व्वोक्तरीत्या द्वयोः पृथक्सामर्थ्यं भवति॥

धेहीति पदस्याशीरर्थत्वं दर्शयति। "ऊर्ज्जन्नो धेहि द्विपदे चतुष्पद इत्याह। आशिषमेवैतामाशास्ते" इति॥